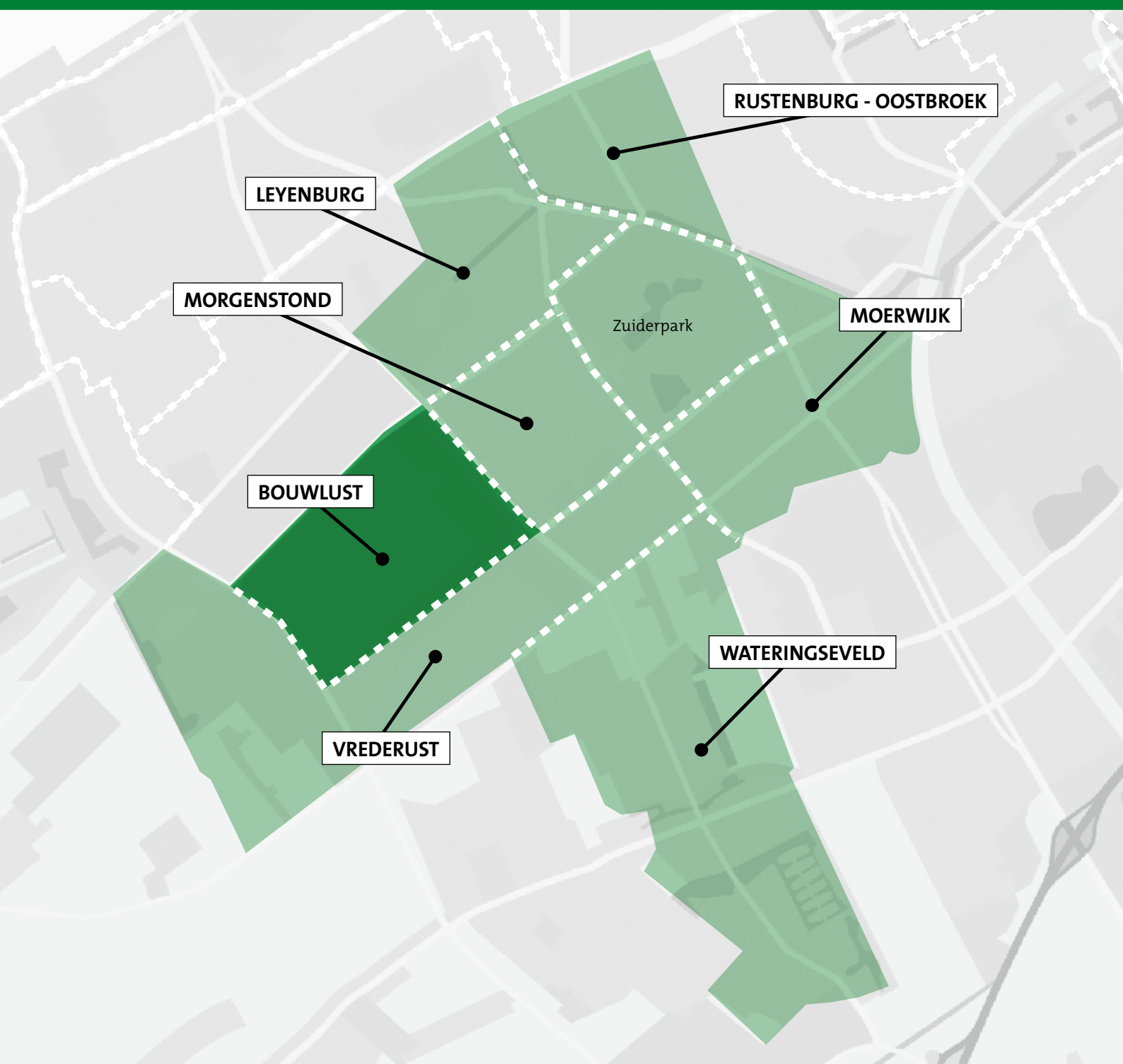

Den Haag

Wijkprogramma 2016-2019

Stadsdeel Escamp

Bouwlust

Voorwoord

Hierbij treft u het wijkprogramma Bouwlust 2016-2019 aan. Het programma bevat plannen over verschillende thema's die de komende aandacht vragen in uw wijk. De thema's zijn gekoppeld aan de door het college geformuleerde doelstellingen in het coalitieakkoord 'Vertrouwen op Haagse kracht' op het gebied van (onder andere) leefbaarheid, veiligheid, wonen, werk en participatie.

Het college hecht er aan dat bij de aanpak wordt aangesloten bij wat er volgens de bewoners in de wijk leeft en speelt. Dan gaat het niet alleen om de zorgen en aandachtspunten in de wijk, maar ook om de kansen en mogelijkheden en het benutten van de inzet en potentie van bewoners zelf: De Haagse Kracht! Daarover heeft het stadsdeel met u gesproken tijdens de bewonersavonden afgelopen zomer. Uw inbreng is samengevat in het wijkprogramma. In dit programma is niet al het reguliere werk opgenomen, maar gaat het vooral om specifieke aandachtspunten waarop de komende tijd extra acties en inzet nodig zijn.

Bouwlust is een van de zeven wijken van het stadsdeel Escamp, dat qua oppervlakte en aantal inwoners (circa 120.000) het grootste stadsdeel is. Escamp kenmerkt zich door haar multiculturele bevolkingssamenstelling, het grote aanbod aan sociale huurwoningen en het vele groen en grote groengebieden (Zuiderpark en De Uithof). Wonen en recreëren in Escamp gaan dus hand in hand. Met de komst van De Sportcampus in het Zuiderpark, worden de mogelijkheden in Escamp nog verder uitgebreid, ook voor studenten.

Naast de bewoners is ook aan de partners (zoals de corporaties en het welzijnswerk) en de gemeentelijke vakdiensten gevraagd om mee te denken over de aanpak in de wijk. Gezamenlijk gaan we de uitdaging aan om de komende tijd van uw wijk een (nog) mooiere en beter leefbare wijk te maken!

Ik wens u daarbij veel succes!

Rabin Baldewsingh
Stadsdeelwethouder Escamp

Stadsdeel Escamp

Bouwlust

Stadsdeel Escamp

Bouwlust

Inhoud

Inleiding	5
1. Karakter van het gebied	6
2. Opvallende cijfers en ervaringen	6
2.1 Beschrijving van de wijk op basis van de Haagse Kracht	6
2.2 Wat zijn de zorgen voor Bouwlust?	8
2.3 Wat zijn de kansen voor Bouwlust?	8
3. Prioriteiten	9
4. Samenvatting activiteiten 2016 - 2019	10
5. Activiteiten 2016	12

Inleiding

Elke wijk een eigen wijkprogramma

Dit jaar werken de stadsdelen voor het eerst met wijkprogramma's. De gemeente wil de bewoners en ondernemers meer op maat bedienen door de wijken centraal te stellen. Elke wijk heeft zijn eigen karakter en krijgt zijn eigen programma.

Wat vinden we belangrijk en wat willen we?

In het wijkprogramma staat wat bewoners, ondernemers, partners en de gemeente belangrijk vinden voor het gebied (prioriteiten) en wat we samen in de komende vier jaar willen realiseren op het gebied van jeugd en onderwijs, wonen, bedrijvigheid, leefbaarheid en veiligheid, werk en inkomen, opvoeding en zorg, sociale cohesie en buurtwaardering.

Samen met bewoners, ondernemers en andere partijen

Uitgangspunt om de doelen te bereiken is samenwerking van de gemeente met bewoners, ondernemers, welzijnswerk, politie en andere partijen in het gebied. De eigen kracht van bewoners en ondernemers staat centraal.

In dit programma is niet al het reguliere werk (beleid en projecten) opgenomen, maar gaat het vooral om specifieke aandachtspunten waarop de komende tijd extra acties en inzet nodig zijn en die volgens belanghebbenden in de wijk ('Haagse Kracht') het verschil kunnen maken in de komende jaren.

Van prioriteiten naar activiteiten

Bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in de wijken hebben in juli en september 2015 met de gemeente besproken welke prioriteiten voor hun gebied gelden. De prioriteiten vormen de basis voor concrete activiteiten van het wijkprogramma die het stadsdeel tussen 2016 en 2019 uitvoert.

Het financiële kader van het wijkprogramma

In de wijkprogramma's wordt geen financiële paragraaf opgenomen voor projecten en activiteiten. Niet alles wat als prioriteit is aangegeven door bewoners en organisaties zal in het komend jaar kunnen worden uitgevoerd. Door de invoering van de wijkprogramma's neemt de beschikbare hoeveelheid middelen niet toe. Dat betekent dat soms binnen het budget geherprioriteerd moet worden. Sommige zaken kunnen alleen worden uitgevoerd indien daar budget voor kan worden vrijgemaakt. Dat vergt dan besluitvorming door college en Raad.

1. Karakter van het gebied

Bouwlust ligt tussen de Meppelweg, de Dedemsvaartweg, de groenstrook ten noorden van de Melis Stokelaan en de Lozerlaan. Bouwlust, inclusief Vrederust, vormde ooit het sluitstuk van het omvangrijke naoorlogse woongebied Den Haag Zuidwest. Het stedenbouwkundige plan voor Den Haag Zuidwest (1949) is van Dudok.

In de wijk Bouwlust zijn veel huishoudens met een minimuminkomen. De wijkbewoners zijn bereid om iets te maken van hun eigen leefomgeving. Dit blijkt uit de opzet van de Tolerantie-werkgroep: het is een groep vrijwilligers die gezamenlijk activiteiten organiseert om de sociale cohesie en de betrokkenheid bij de buurt te vergroten.

2. Opvallende cijfers en ervaringen

Bouwlust heeft ongeveer 17.000 inwoners. Het gemiddeld inkomen is € 18.500; dat is laag vergeleken met het gemiddeld inkomen van Den Haag: € 23.300. Het aandeel bewoners van niet-westerse afkomst is hoog: 55,6%; in Den Haag is dat 34,7%. 40% van de inwoners is laag opgeleid zonder startkwalificatie.

Ongeveer 70% van het totaal aantal woningen in Bouwlust is sociale woningbouw.

In een aantal buurten, zoals de Raden en de Zichten, is nieuwbouw gekomen.

In Bouwlust zijn veel kwetsbare gezinnen, waar kinderen in armoede opgroeien. Dat kan leiden tot crimineel of radicaal gedrag in de latere jeugd.

De bevolking van Bouwlust is stabiel: 21,3 % van de bewoners woont er al van voor 2000; in Den Haag is dat gemiddeld 9,2%. Zo'n 27% van de bewoners is verhuisd in de afgelopen drie jaar.

2.1 Beschrijving van de wijk op basis van de Haagse Kracht

Jeugd en onderwijs

Vergeleken met 2012 zijn er veel minder jeugdgroepen die overlast geven. De gezamenlijke aanpak van die overlast door welzijnswerk, politie en andere maatschappelijke partners heeft hieraan bijgedragen.

Jongeren worden gestimuleerd om mee te doen aan activiteiten.

In Bouwlust zijn vier basisscholen, twee scholen voor speciaal onderwijs en een middelbare school.

Uit de stadsenquête is gebleken dat steeds meer kinderen en jongeren in Bouwlust aan sport doen. Dit is een goede ontwikkeling, omdat veel kinderen in deze wijk, volgens onderzoek van de GGD, nog steeds overgewicht hebben. Maar het percentage kinderen dat aan sport doet, is nog steeds veel te laag vergeleken met het gemiddelde in Den Haag.

Wonen

Bewoners zijn niet erg tevreden over hun woning en over hun leefomgeving. Voor de leefomgeving geven ze het rapportcijfer 6,1; dat is lager dan gemiddeld in Den Haag (6,9).

De punten die slecht scoren zijn: onderhoud van wegen en pleinen en verlichting.

Ongeveer 70% van het totaal aantal woningen in Bouwlust is sociale woningbouw. In een aantal buurten, zoals de Raden en de Zichten, is de laatste jaren succesvolle nieuwbouw gekomen.

De wijk zou verder vernieuwd worden, maar dat is om meerdere redenen niet doorggegaan.

De bewoners van de nieuwbouw voelen zich daardoor bekocht.

Bedrijvigheid

De winkeliersvereniging van Winkelcentrum De Stede is al twee jaar bezig een KVO-overleg (Keurmerk Veilig Ondernemen) op te starten. Er is sprake van overlast door jongeren, er zijn winkelverboden, enz.

Er is een grote kans dat de winkelstrip aan de Bouwlustlaan betrokken wordt bij het winkelcentrum.

Leefbaarheid en veiligheid

Bewoners maken zich zorgen over de buitenruimte: er is achterstallig onderhoud, er zijn woninginbraken en afval wordt naast de ondergrondse restafvalcontainers (ORAC's) gezet.

Veiligheid is een belangrijk thema in Bouwlust. Ouderen voelen zich niet veilig op straat.

De gemeente heeft samen met Stichting MOOI weerbaarheidstrainingen georganiseerd.

Lange tijd bepaalde een criminele groep van 70 jongeren de sfeer; mensen voelden zich onveilig door deze groep. Deze jongeren hadden een groot deel van de woninginbraken gepleegd. Daardoor is er wel specifieke aandacht voor Bouwlust.

De wijkbewoners geven voor veiligheid een 5,7; gemiddeld in Den Haag is dat een 6,5.

Veel woningen zijn slecht beveiligd tegen inbraak.

Bouwlust is een wijk met veel armoede, jeugdwerkloosheid en met opeenstapeling van problemen. Onder zulke omstandigheden kunnen jongeren radicaliseren. Radicalisering betekent dat iemand de samenleving ingrijpend wil veranderen vanwege zijn geloof of ideaal. Het is, in tegenstelling tot criminaliteit, lastig aan te wijzen binnen wijken. Landelijke en internationale netwerken spelen een rol. Maar de voedingsbodem ligt vaak wel in de wijk waar deze jongeren opgroeien.

Werk en inkomen (armoede)

Er is veel werkloosheid in Bouwlust, zowel onder volwassenen als onder jongeren. Het percentage niet-werkende werkzoekenden dat al meer dan een jaar werk zoekt, is 7,6%; in Den Haag is dat gemiddeld 4,6%.

Onder jongeren tussen 15 en 25 jaar is het percentage niet-werkende werkzoekenden 8,2% (in Den Haag 5,3%).

De afwezigheid van dagbesteding door werkloosheid heeft grote impact op huishoudens en gezinnen.

Werkloosheid betekent niet alleen dat er geldproblemen zijn, maar brengt ook isolement en gebrek aan perspectief met zich mee. Dat leidt weer tot andere problemen.

Het merendeel van de bewoners in Bouwlust heeft een (aanvullende) uitkering. Dit blijkt uit het feit dat er steeds meer aanvragen zijn voor kwijtschelding, individuele inkomenstoeslag, de collectieve ziektekostenverzekering en bijzondere bijstand.

Opvoeding en zorg

In Bouwlust zijn er meer gezinnen met veel problemen dan gemiddeld. Het gaat om problemen als criminaliteit, armoede, opvoeding, schulden, taalachterstand, enz. Bij kinderen uit zulke gezinnen is de kans groot dat ze lastig gedrag ontwikkelen, dat ze hun opleiding afbreken, dat ze in de criminaliteit belanden of radicaliseren. Jeugdwerkers en andere professionals zijn bang dat er zonder intensieve preventieve maatregelen weer van die lastige jeugdgroepen komen.

Ouders hebben veel behoefte aan laagdrempelige opvoedondersteuning en informatie over opvoeden en opgroeien.

Kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond zijn oververtegenwoordigd in de zwaardere hulpverlening zoals de Justitiële Jeugdinrichting, de jeugdreclassering, het jeugdinterventieteam en ondertoezichtstellingen. Allochtone ouders maken minder dan Nederlandse ouders gebruik van opvoedondersteuning en ze raken vaker buiten het gezichtsveld van de jeugdgezondheidszorg. In Bouwlust zetten we stevig in op opvoedondersteuning.

Ongeveer een kwart van de kinderen tussen 6 en 19 jaar heeft overgewicht. Dat heeft verband met het feit dat ze minder dan gemiddeld in Den Haag aan sport doen, al zit er wel een stijgende lijn in. In Bouwlust doet 44,9% van de bewoners aan sport. Ze geven een 7,1 voor hun gezondheid. Beide cijfers zijn laag vergeleken met het Haagse gemiddelde. De lage sportdeelname is opvallend, aangezien Bouwlust veel sportvoorzieningen heeft.

Sociale cohesie

Het beeld van de wijk is dat bewoners langs elkaar heen leven. Er zijn veel verschillende woonculturen en dan geldt 'onbekend maakt onbemind'.

Bewoners zijn wel steeds meer geïnteresseerd in allerlei activiteiten door en voor wijkbewoners en ze lijken steeds meer behoefte te hebben om iets te doen voor de wijk. Ze willen daar graag ondersteuning bij hebben. Veel bewonersgroepen verzorgen meerdere activiteiten, zoals De uitdaging, Buurt Bestuurt, Bouwlust/Vrederustfestival en 'positieve portieken', met de ondersteuning van Stichting MOOI of het bewonersplatform Bouwlust. Omdat veel bewoners weinig geld hebben, doen er minder mensen mee aan activiteiten, zodra daar een bijdrage voor wordt gevraagd.

Buurtwaardering

Uit de enquête Activiteitenprogramma 2015 komen de volgende plus- en minpunten naar voren:

pluspunten: goede verbindingen openbaar vervoer, veel ORAC's aanwezig, kindvriendelijke wijk;

minpunten: rommel op straat, hangjongeren, meeuwenoverlast.

2.2 Wat zijn de zorgen voor Bouwlust?

Armoede kan leiden tot crimineel gedrag. Professionals willen maatregelen om dat te voorkomen. Het is daarom belangrijk om in Bouwlust de (jeugd)werkloosheid tegen te gaan, met name onder de allochtone jongere bevolking. Jongeren verlaten school voortijdig, of ze halen wel een startkwalificatie, maar vinden geen baan. Dit is een groot knelpunt voor Bouwlust.

Bewoners kijken negatief aan tegen de hulpverlenende en overheidsinstanties. Dat maakt het moeilijk om in een vroeg stadium hulp te bieden. We zorgen er dan ook voor dat ouders en verzorgers op een laagdrempelige manier informatie krijgen over opvoedingsondersteuning en hulpverlening.

2.3 Wat zijn de kansen voor Bouwlust?

Verschillende (zelf)organisaties, maatschappelijk ondernemers en vrijwilligers zetten activiteiten op voor verschillende doelgroepen in de wijk. Hieruit blijkt dat bewoners bereid zijn om iets te doen voor hun buurt en om de sociale cohesie te vergroten.

Het is mogelijk om ouders en kinderen op een laagdrempelige manier te ondersteunen bij opvoedingsproblemen. Diverse sociaal-maatschappelijke initiatieven leveren daaraan een bijdrage en informeren en ondersteunen ouders en/of de jeugd.

In Bouwlust zijn veel sportvoorzieningen. Dat biedt kansen om meer bewoners te laten deelnemen aan sportactiviteiten

Ook de aanpak van (jeugd)werkloosheid is een kans om Bouwlust te verbeteren.

3. Prioriteiten

Verbeteren van de positie van de jeugd

- Radicalisering en gevoel van uitsluiting tegengaan.
- Jeugdwerkloosheid terugdringen.
- Meer voorzieningen voor zinvolle vrijetijdsbesteding creëren.
- Jongeren stimuleren om vrijwilligerswerk te doen in de eigen wijk.
- Meer projecten voor jongeren opzetten om stage- en leerwerkplekken te kunnen bieden.
- Zorgen voor meer speelruimte voor kinderen van 0 tot 6 jaar en van 6 tot 12 jaar.

Hulp bij opvoeding en zorg

- Zorgen voor voldoende aanbod van professionele en vrijwillige opvoedingsondersteuning en dit aanbod onder de aandacht brengen van de doelgroep.
- Met inzet van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) het wantrouwen tegen hulpverlenende instanties verminderen.
- Ouderbetrokkenheid op de scholen stimuleren.
- Betrokkenheid van vaders bij de opvoeding stimuleren.
- Bewustwording creëren dat opvoeden niet ophoudt bij de voordeur.
- Samenwerking versterken tussen CJG, onderwijs, welzijnswerk, politie en gemeente bij de aanpak van opvoed- en opgroei problemen.
- Ervoor zorgen dat mensen die zorg mijden, toegeleid worden naar de juiste zorg.
- Bewoners stimuleren om meer de regie over hun eigen leven te nemen en om langer zelfstandig thuis te blijven wonen.

Verbeteren van de sociaaleconomische positie van bewoners

- Ondersteunende voorzieningen beter toegankelijk en bereikbaar maken.
- Wijkbanenplan Escamp uitvoeren.
- Vrouwen in een achterstandsituatie helpen om daaruit te komen.
- ‘Sociale Kruidenier’ instellen: bewoners doen goedkoop boodschappen in ruil voor vrijwilligerswerk.
- Meer bekendheid geven aan de voordelen en het gebruik van de Ooievaarspas.

Eigen kracht van bewoners benutten

- Meer verbinding tot stand brengen tussen initiatieven in de wijk.
- Meer jongeren betrekken bij initiatieven van volwassenen en ouderen.
- Goede en toegankelijke ondersteuning bieden bij het organiseren van initiatieven.
- Beter bekendmaken wie wat doet in de wijk en voor wie.
- Bewoners bewust maken van hun ‘Haagse Kracht’ en zorgen dat ze hun talent gebruiken.

Een schone en veilige wijk

- Overlast en criminaliteit van jongeren bestrijden.
- Werken aan een gezamenlijk aanpak bij overtreding van de regels in de openbare ruimte.
- Het achterstallig onderhoud van de openbare ruimte en het groen aanpakken (binnentuinen).
- Het aantal woninginbraken terugdringen.
- Bewoners stimuleren om de woonomgeving schoon, heel en veilig te houden.
- Maatregelen nemen om het aantal bijplaatsingen bij de ORAC's terug te dringen.
- Meer aandacht voor afvalscheiding in glas, papier, textiel en plastic.

Verhogen van de woonkwaliteit

- Naoorlogse sociale huurwoningen laten verbeteren door de corporaties.
- Doorstroming van ouderen binnen de wijk op gang brengen en/of woningen aanpassen zodat ze langer zelfstandig kunnen wonen.
- Meer rekening houden met de bewonerssamenstelling op portiek- en straatniveau.

4. Samenvatting activiteiten 2016 - 2019

Verbeteren positie van de jeugd

We dringen de jeugdwerkloosheid terug door meer stage- en leerwerkplekken in Vrederust te creëren. Dan hebben de jongeren een zinvolle dagbesteding en krijgen ze meer waardering voor hun eigen wijk. Ze wonen en werken hier immers. Ze zullen zich dan minder snel uitgesloten voelen van de samenleving. Jongeren weten heel goed wat ze graag doen in hun vrije tijd. Ze horen een stem te krijgen in vrijetijdsbesteding in de wijk. Dat betekent: meer voor en vooral door jongeren laten organiseren. Het kan ook betekenen dat jongeren worden gestimuleerd om vrijwilligerswerk te doen. Ook komen er projecten die jongeren effectiever begeleiden naar betaald werk of ondernemerschap.

Hulp bij opvoeding en zorg

Samen met zelforganisaties verlagen we de drempel die veel mensen hebben om naar hulpverlenende instanties te gaan. We zorgen voor een uitgebreid laagdrempelig aanbod op het gebied van professionele opvoedondersteuning. Dan kunnen bewoners problemen in een vroeg stadium aanpakken. Zowel vaders als moeders krijgen handvatten voor de opvoeding. Ze raken daardoor nog beter betrokken bij de ontwikkeling van hun kinderen. De samenwerking tussen CJG, welzijnswerk, politie en gemeente bij de aanpak van opvoed- en opgroei problemen is hierbij onmisbaar.

Belangrijk uitgangspunt van de Wet maatschappelijke ondersteuning is dat bewoners langer zelfstandig thuis blijven wonen en dat ze meer de regie nemen over hun leven - alleen of met hun sociale netwerk. De gemeente ondersteunt initiatieven om de zelfredzaamheid en maatschappelijke deelname te stimuleren. Ook is het belangrijk dat er voldoende vrijwilligers en mantelzorgers zijn. Verder stimuleren we woningcorporaties om woningen meer geschikt te maken voor ouderen en mindervaliden.

Verbeteren van de sociaaleconomische positie van bewoners

Als de sociaaleconomische positie van bewoners beter wordt, is dat goed voor de hele wijk. We nemen maatregelen om werkloosheid terug te dringen. Het accent ligt daarbij op vrouwenemancipatie. De ondersteunende voorzieningen moeten toegankelijker worden. Dat gebeurt door te zorgen voor meer welzijnsactiviteiten en uitbreiding van de functie van participatiecentra. Er komt een promotieteam om meer bekendheid te geven aan de voordelen en het gebruik van de Ooievaarspas en aan andere regelingen voor mensen met een minimuminkomen. Dat team trekt door de wijk en is aanwezig bij festivals en evenementen. Op het gebied van werk wordt het wijkbanenplan Escamp uitgevoerd. Een speciaal opgericht fonds ondersteunt initiatieven op het gebied van stage- en leerwerkplekken en werk. Ook voor jongeren komen er aanvullend projecten waarin ze effectievere begeleiding krijgen naar betaald werk of ondernemerschap.

Eigen kracht van bewoners benutten

In Bouwlust worden veel verschillende activiteiten georganiseerd. Die moeten elkaar versterken en er moet meer verbinding komen tussen deze activiteiten. Nu zijn het vooral volwassenen en ouderen die activiteiten organiseren. Het is belangrijk om jongeren er ook bij te betrekken. Dan hebben die meteen een vorm van vrijetijdsbesteding. Elk initiatief voor een nieuwe activiteit krijgt goede en toegankelijke ondersteuning door de welzijnsorganisatie. Ook wordt de procedure om subsidie aan te vragen voor een activiteit eenvoudiger.

Een schone en veilige wijk

Een aantrekkelijke stad is een veilige stad. Onze ambitie is dat Den Haag uitsluitend veilige wijken heeft waar bewoners, ondernemers en bezoekers van de stad zich veilig en welkom voelen. De veiligheidsaanpak in onze wijk sluit aan bij het Integraal Veiligheidsplan 2015-2018.

Dit betekent concreet dat de prioriteit in de wijkprogramma's in ieder geval ligt bij de aanpak van de volgende thema's: woninginbraak, overval, straatroof, radicalisering, criminele groepen en groepen die overlast geven, drank-, drugs- en woonoverlast.

De wijk is van de buurtbewoners en zij hebben de taak om de wijk schoon, heel en veilig te houden.

Daar spelen het Buurtinterventieteam en Buurt Bestuurt een rol in. De gemeente ziet toe op naleving van de regels en zorgt voor onderhoud, door bijvoorbeeld onkruid in de verharding tegen te gaan

We willen samen met de wijk zorgen dat er geen afval meer gezet wordt bij ORAC's. Ook besteden we de komende jaren meer aandacht aan afvalscheiding in de wijk.

Verder zoeken we samenwerking met scholen om maatschappelijke stages op te zetten op het gebied van een schone en veilige wijk.

De schoolveiligheidsconvenanten met de middelbare scholen worden voortgezet. Vanaf 2016 worden daar ook de basisscholen en het mbo bij betrokken.

Verhogen van de woonkwaliteit

De woningen in Bouwlust zijn voor bijna 70% in bezit van woningcorporaties. Verbetering van de sociale woningen is nodig. Via de Wijkontwikkelingsmaatschappij Zuidwest kan er in beperkte mate nieuwbouw komen met woningen voor huishoudens met middeninkomens. Kansen liggen er op het vlak van herontwikkeling van gebouwen van zorginstellingen.

5. Activiteiten 2016

Verbeteren positie van de jeugd

- Wijkbanenplan Escamp: fonds oprichten om initiatieven te financieren voor stageplaatsen, leerwerkplaatsen en banen. Ook vragen we een grotere bijdrage van bedrijven en organisaties.
- Korte, praktijkgerichte opleidingen voor jongeren opzetten.
- Taalachterstand aanpakken.
- Streetsport inzetten in de wijk om jongeren meer te motiveren voor sportactiviteiten.
- Welzijnswerk ondersteunen om meer aan jongerenwerk te doen en jongeren actief te benaderen.
- Welzijnswerk stimuleren om meer laagdrempelige activiteiten voor jongeren in de wijk te organiseren.
- Meidenwerk inzetten op de Brede Buurtschool.
- Maatregelen nemen om te voorkomen dat jongeren school vroegtijdig verlaten.
- Meer gebruik (laten) maken van Crownies, een beloningssysteem voor jongeren die klussen doen.
- Samenwerking stimuleren tussen welzijnswerk en scholen.
- Welzijnswerk stimuleren om jeugdplatforms op te zetten en te versterken.
- Jeugdwerkloosheid aanpakken, bijvoorbeeld door jongeren speeltuinen te laten opknappen, leerwerkplaatsen op te zetten (o.a. moestuin Grondige Vlinders) en door hen andere klussen te laten doen via het Wijkcentrum.
- Jongeren koppelen aan de Werkgroep Tolerantie en scholen en leraren hierbij betrekken (Actie werkgroep Bouwlust).

Hulp bij opvoeding en zorg

- Netwerkaanpak bij opvoed- en opgroei-problematiek verder uitbouwen in samenwerking met ketenpartners.
- Bewonersinitiatieven stimuleren om via verschillende evenementen in de wijk (kwetsbare) doelgroepen te bereiken.
- Welzijnswerk stimuleren om jongeren via activiteiten aan ouderen te koppelen.
- Samenwerken met zelforganisaties en levensbeschouwelijke organisaties op het gebied van opvoedondersteuning.
- Zorgen voor vrijwillige opvoedondersteuners, zoals buurtmoeders- en vaders en oudercoaches.
- Bewoners stimuleren om gebruik te maken van sportvoorzieningen.
- Opvoedondersteuning en cursussen bieden aan ouders via Jeugdteams, CJG en scholen.
- Vrijwilligers beter ondersteunen vanuit het Wijkcentrum.
- Bewoners stimuleren om meer de regie te nemen over hun leven en langer zelfstandig thuis te blijven wonen. Dat kan doordat ze gebruikmaken van hun sociale netwerk, door inzet van vrijwilligers en mantelzorgers en door ondersteuning van de gemeente bij de zelfredzaamheid en participatie. Ook stimuleren we woningbouwcorporaties om woningen meer geschikt te maken voor ouderen en mindervaliden.
- Sociale wijkzorgteams meer verbindingen tot stand laten brengen in de wijk om zo de vele en ingewikkelde problemen van bewoners aan te pakken.
- Stimuleren dat scholen en GGD actiever samenwerken om de leefstijl van kinderen te verbeteren, als onderdeel van de opvoedondersteuning.
- Pilot opzetten aan de Lozerlaan waarin ouderen zelfstandig blijven wonen.

Verbeteren van de sociaaleconomische positie van bewoners

- Participatiecentra verder ontwikkelen.
- Bewoners actiever benaderen en hen stimuleren om naar de participatiecentra te komen.
- Haagse Kracht (bewoners, partners, ondernemers) inzetten voor oudere werklozen.
- Het welzijnswerk stimuleren om meer bewoners te begeleiden in trajecten naar werk.
- De wijk economie stimuleren.
- Een bijdrage leveren in het creëren van stageplekken in het kleinbedrijf.
- 'Sociale Kruidenier' instellen: bewoners doen goedkoop boodschappen in ruil voor vrijwilligerswerk.

- Door een promotieteam meer bekendheid geven aan de Ooievaarspas en aan andere regelingen voor mensen met een minimuminkomen.
- Werkgelegenheid ook (kleinschalig) op wijkniveau bieden: stadslandbouw, klussendienst (Stichting MOOI en woningcorporaties), startende ondernemers, bedrijfsverzamelgebouwen, enz.
- Stimuleren dat bewoners bezuinigen door minder energie te gebruiken: vrijwilligers inzetten bij campagnes, duurzaamheidsprojecten, actie 'Naar nul op de meter', enz.

Eigen kracht van bewoners benutten

- Procedures om subsidies aan te vragen vereenvoudigen.
- De functie van participatiecentra uitbreiden.
- Alle (zelf)organisaties, instellingen en betrokken partijen in de wijk in kaart brengen.
- Gebruik van sociale media stimuleren om bewoners meer bij de buurt te betrekken.
- Welzijnswerk inzetten om de participatie te vergroten.
- Zorgen dat er een Brede Buurtschool Bouwlust komt.
- Een Buurthuis van de Toekomst opzetten in Bouwlust als ontmoetingsplek.
- Welzijnswerk stimuleren om de jeugd te betrekken bij projecten en ontwikkelingen die hun aangaan.

Een schone en veilige wijk

- Maatregelen nemen om woninginbraken te verminderen: daders aanpakken en bewoners helpen om inbraak te voorkomen.
- Overlast door drank, drugs, horeca en woonoverlast aanpakken, onder andere door Integrale Handhavingsacties, acties van het Haags Economisch Interventieteam (HEIT), een bestuurlijke aanpak en een nauwe samenwerking met het Veiligheidshuis om in te grijpen wanneer individuele bewoners overlast geven.

- Stimuleren dat bewoners overlast melden.

- Maatregelen nemen om de komst van nieuwe hennepkwekerijen in de wijk te voorkomen en bestaande hennepkwekerijen opruimen.

- Maatregelen nemen om radicalisering en polarisatie (groepen tegen elkaar opzetten) te voorkomen. Bewoners ervan bewust maken dat radicalisering een dringend probleem is. Scholen, instellingen en moslimgemeenschappen helpen om weerbaar te zijn en grenzen te stellen. Zorgen dat er meer professionals zijn met verstand van radicalisering en polarisatie. Een persoonsgerichte aanpak bieden.

Een netwerk van sleutelfiguren in de wijk opbouwen en ontwikkelen. Door deze maatregelen is ingrijpen mogelijk bij de eerste signalen van radicalisering of polarisatie.

- Waar nodig en waar mogelijk de Haagse Kracht gebruiken bij preventieprojecten, bijvoorbeeld door bewonersinitiatieven zoals Buurtinterventieteams en Buurtpreventieteams, buurtvaders en Rolmodellen te versterken.
- Vanuit de brandweer is in samenwerking met partners aandacht voor brandpreventie en bewustwording op het gebied van brandveilig leven.
- Fietsendiefstal tegengaan. Dat gebeurt in heel Escamp.
- Voortzetten schoolveiligheidsconvenanten met het voortgezet onderwijs en de basisscholen en het mbo erbij betrekken.
- Onkruid in verharding bestrijden.
- Samenwerking stimuleren tussen scholen om overlast van de schooljeugd tegen te gaan.
- Zorgen voor een betere inzet van het Mobiele Jongeren Team.
- Voorlichting aan bewoners geven op het gebied van inbraakpreventie.
- De rol nagaan van Buurt Bestuurt.
- Problemen in de bestrating door boomwortelgroei aanpakken.
- Oude populieren en wilgen vervangen.
- Stimuleren dat bewoners bloembakken adopteren en onderhouden.
- Stimuleren dat bewoners ORAC's adopteren.
- Zorgen dat bewoners minder afval zetten bij de ORAC's en goede voorlichting hierover geven.
- Afvalscheiding bevorderen door betere informatie en door extra containers voor glas, papier, textiel en plastic waar nodig.
- Verkeersveiligheid van de rotonde Beresteinlaan/Hengelolaan verbeteren.

Verhogen van de woonkwaliteit

- Beheermodellen onderzoeken waarbij huurders bijdragen aan het onderhoud van hun woningcomplex in ruil voor huurvermindering.
- Bij renovatie van complexen ook de mogelijkheid verkennen om woningen samen te voegen.
- Bij het toewijzen van woningen zo veel mogelijk zorgen voor een evenwichtige bevolkingssamenstelling in de wijk.
- Bij nieuwbouwprojecten rekening houden met behoefte aan seniorenwoningen/complexen.
- Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor kinderen om te spelen op het plein van de Werkzijde.
- Bewonerscommissies meer betrekken bij de plannen voor woningverbetering in de wijk en bij de communicatie daarover.
- Via de woningcorporaties huurders betrekken bij het onderhoud van hun eigen woningcomplex/ woonomgeving.

